

vernieuwd door de aanraking van het leven der velden, verkondigt hij in de indrukwekkende houding zijner figuren het schoone geheim der ruime vlakte met de werkende boeren.

V.

Iederen morgen, wanneer zij naar hun dagwerk zich begaven, gingen Rousseau en Millet een eind weegs samen door het vredige Barbizon. Dan, op den kruisweg, koos elk zijn pad: Rousseau trok het woud in en zocht zijn eiken. Jean Francois wendde zich naar het open veld.

Gelijk nu die vlakte zich voor zijn peinzend oog in onmeetlijkheid uitbreidde, zoo ligt in tallooze prenten zijn werk voor ons als een gebied onoverzienbaar!

Er zou geen eind aan het geschrijf komen, wilde men gewagen van al wat hij schiep.

In Fransche, Engelsche, Hollandsche en Amerikaansche verzamelingen worden zijn vele schilderijen, teekeningen en pastels, etsen en houtsneden bewaard.

Hoewel soms dagen en wekenlang door hoofdpijnen uit zijn scheppenden arbeid gestooten, dikwijls gekweld door zorgen, volbracht hij in twintig jaren zijn groot werk.

In 1849 geeft Millet „Le Vanneur.” Zijn „Printemps” wordt in 1867 na jaren langen arbeid voltooid. Spoedig daarna

wordt hij ziek. In Juni 1873 overvalt hem een sterke bloedspuwing. 'n Kwaadaardige hoest laat hem niet meer los. Van nu af aan is Millet een gebroken man. Gelijk zijn biddende moeder in 1853, weet hij het schip van zijn tijdelijk bestaan verbrijzeld en hoopvol strekt hij de handen uit naar de haven der eeuwige kusten.

Echter is hem dan de dageraad van de erkenning zijner kunst opgegaan. De „exposition universelle” van 1867 brengt hem de „Eerste medaille”. In 1868 wordt onder een storm van toejuicing der leden van de Académie Millet benoemd tot Ridder van het Legeioen van Eer. Voor de Salon van 1870 zit hij als lid der jury. Zelfs de meest hardnekkige kritiek is voor zijn kunst gewonnen. Théodore Silvestre, die pas laat tot het inzicht kwam van Millets arbeid, aarzelt thans niet

LA MATERNITÉ (ETS.)

meer en wijdt hem woorden van schitterende waardeering. *)

Uit woeste wateren gewerd Millet gekroonde arbeid.

Den dag na zijn dood wordt er een ten-

*) In zijn brief aan monsieur Asselin schrijft Silvestre uit Cherbourg 25 février 1871 over een zeestuk o.m.: „Ce tableau de Millet devrait s'appeler Terre, ciel et mer. C'est le triple portrait ému de ces trois éléments. Millet est arrivé à l'apogée de sa carrière, il est arrivé à tirer le grand d'un rien... Du haut de cette roche de Gruchy, quel vol il prend”.